

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньою програмою
«Міжнародний банківський бізнес»

на тему: «Операційний ризик: проблеми ідентифікації та оцінювання»

Виконавець:

студент 43 групи, 4 курсу, факультету
фінансів та банківської справи
Гогуленко Ніка Олександрівна

Науковий керівник:

доктор філософії з фінансів, банківської
справи та страхування, викладач
Гончар Катерина Олександрівна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми зумовлена зростанням впливу факторів операційного ризику на стабільність діяльності не лише окремого банку, а й усієї банківської системи України, а також необхідністю виконання банками оновлених регуляторних вимог в частині ідентифікації та оцінки операційного ризику.

Мета дослідження удосконалити теоретичні засади механізму ідентифікації та оцінки операційного ризику, проаналізувати практичні аспекти управління операційним ризиком в АТ КБ «ПриватБанк», узагальнити міжнародний та вітчизняний досвід з ідентифікації та оцінки операційного ризику в сучасних умовах.

Завдання дослідження:

- визначити економічний зміст та загальну характеристику операційних ризиків банків;
- дослідити інформаційно-аналітичне забезпечення механізму ідентифікації та оцінки операційних ризиків банків;
- проаналізувати стан функціонування банківської системи України та АТ КБ «ПриватБанк»;
- визначити рівень операційного ризику АТ КБ «ПриватБанк»;
- проаналізувати політику операційного ризик-менеджменту АТ КБ «ПриватБанк»;
- здійснити оцінку ефективності механізму управління операційним ризиком АТ КБ «ПриватБанк»;
- дослідити міжнародний та вітчизняний досвід оптимізації механізму управління операційним ризиком.

Об'єкт дослідження: процес ідентифікації та оцінки операційного ризику на основі АТ КБ «ПриватБанк».

Предмет дослідження: теоретичні положення та практичні рекомендації з формування ефективної системи ідентифікації та оцінки операційного ризику банку.

Методи дослідження: а) загальнонаукові методи: метод аналізу та синтезу (для з'ясування сутності операційного ризику та приведення його класифікації); метод індукції та дедукції (при систематизації та узагальненні ризиків банківської діяльності); б) спеціальні методи: абстрактно-логічний метод (для теоретичного узагальнення результатів дослідження та формулювання висновків); розрахунково-аналітичний та коефіцієнтний метод (при розрахунку показників, що характеризують механізм управління операційним ризиком АТ КБ «ПриватБанк»).

Інформаційна база дослідження: наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і закордонних вчених з теми, нормативно-законодавчі акти України, рекомендації Базельського комітету з банківського нагляду, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали Національного банку України, дані звітності банківських установ та АТ КБ «ПриватБанк».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) та

2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 76 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить 12 таблиць, 5 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі кваліфікаційної роботи *«Теоретичні засади механізму ідентифікації та оцінки операційного ризику»* досліджено економічний зміст та загальну характеристику операційних ризиків банків, а також інформаційно-аналітичне забезпечення механізму ідентифікації та оцінки операційних ризиків. За результатами проведеного дослідження у першому розділі зроблені наступні висновки: важливість створення якісно структурованої системи управління операційними ризиками, необхідність впровадження підходів до управління ризиками в умовах сучасних кризових явищ та тенденцій зниження прибутковості банківських операцій.

У другому розділі *«Практичні аспекти ідентифікації та оцінки операційного ризику АТ КБ «ПриватБанк» в умовах воєнного стану»* проведено аналіз стану функціонування банківської системи України та АТ КБ «ПриватБанк», визначення рівня операційного ризику та аналіз політики операційного ризик-менеджменту. В даному розділі розкрито питання сучасних тенденцій і викликів для банківської системи, специфіки операційного ризику в умовах воєнного стану та ефективності впровадження заходів для управління ризиками.

У третьому розділі *«Удосконалення методично-організаційного забезпечення механізму ідентифікації та оцінки операційного ризику»* досліджено міжнародний досвід регулювання операційного ризику та оцінки ефективності управління ризиками в АТ КБ «ПриватБанк». Дослідивши зарубіжний досвід управління операційним ризиком, зроблено наступний висновок: необхідність адаптації міжнародних стандартів до українських реалій для підвищення ефективності управління ризиками та стійкості банків в умовах воєнного стану.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Операційний ризик є значним фактором, що впливає на ефективність діяльності банків. Він включає ризик збитків, пов'язаних неефективністю діяльності персоналу, систем, процесів, а також зовнішніми факторами. Основною метою управління операційним ризиком є підтримання його на рівні, безпечному для діяльності банку, його цілей та стратегії розвитку. Згідно з міжнародними стандартами, а саме Базель III, банки розробляють та впроваджують систему управління операційним ризиком, спираючись на розподіл обов'язків між підрозділами та використання моделей оцінки ризику. Застосування передових інструментів управління ризиком та вивчення міжнародного досвіду дозволяють банкам підвищувати ефективність своєї діяльності та відповідати вимогам сучасного банківського ринку.

2. Аналіз стану функціонування банківської системи України та АТ КБ «ПриватБанк» під час повномасштабного вторгнення та введення воєнного стану показав, що ці події суттєво вплинули на умови діяльності банків, змушуючи їх

працювати під обмеженнями та загрозами. Незважаючи на високий рівень операційного ризику, викликаного проблемами, зокрема, обмежень у діяльності, скорочення кількості банків, збільшення загроз, банки, включаючи АТ КБ «ПриватБанк», забезпечують безперебійну діяльність завдяки впровадженню таких заходів, як визначення політики управління ризиком, розподіл відповідальності між рівнями діяльності банку, ідентифікацію та оцінку ризиків, встановлення ризик-апетиту, вибір методів управління ризиком та моніторинг результатів. Урахування міжнародного досвіду та особливостей банківського сектору сприяє подальшому розвитку та стабільності АТ КБ «ПриватБанку» в умовах невизначеності.